

Nr 247.

Af herr **Olausson**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Frågan om sänkning af mjöltullen synes mig åter hafva blifvit aktuell, när Riksdagen nu går att besluta öfver Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor. Då jag emellertid förmenar, att tull å omalen spannmål är behöflig för jordbruksnäringens skyddande, vill jag icke i fråga om tullsatsen på denna göra någon framställning utan skall inskränka mig till att beröra frågan om tull å malen spannmål.

Framställningar om nedsättning i eller borttagande af mjöltullen, hvilken nu såsom bekant sedan år 1895 uppgår till 6 kronor 50 öre för 100 kilogram hafva gjorts vid 1898 och 1908 års riksdagar. Vid 1898 års riksdag afstyrkte bevillningsutskottet nedsättning af ifrågavarande tullsats, men ett af en andrakammarreservant framställt förslag om nedsättning af tullsatsen till 6 kronor för 100 kilogram samlade i Andra kammaren 92 röster mot 114, som afgåfvos för utskottets hemställan. Vid 1908 års riksdag hade bevillningsutskottet likaledes afstyrkt de bägge motioner, utskottet haft att behandla, om borttagande eller nedsättning af ifrågavarande tull, men nu förelågo i fråga om klämman flera från hvarandra skilda reservationer, samtliga af andrakammarledamöter. Tre reservanter yrkade en skrifvelse till Kungl. Maj:t af innehåll, att Kungl. Maj:t vid uppgörande af förslag till en kommande statsreglering täcktes taga under allsidigt öfvervägande frågan om spannmålstullarnas upphäfvande eller nedsättning. En reservant föreslog utom förenämnda skrifvelse nedsättning i tullen å mjöl och gryn till 5 kronor 25 öre per 100 kilogram, hvarjämte slutligen en reservant hemställde, att Riksdagen måtte för sin del besluta tullfri

införsel under ett år, räknadt från den 1 april 1908 af bland annat malen spannmål, mjöl och gryn, alla slag. Utskottets afstyrkande hemställan bifölls i Andra kammaren efter tredubbla voteringar med 96 röster mot 64, men nämnas kan, att det ifrågavarande skrifvelseförslaget och reservationen angående tullfrihet under ett år samlade respektive 75 och 73 röster på vägen fram till hufvudvoteringen. Inom Andra kammaren synes mig därför en ganska stark minoritet hafva gifvit tillkänna, att frågan bör tagas i allvarligt öfvervägande.

Den fördyring af lefnadskostnaderna, som ostridigt under flera år ägt rum, torde nu vara ännu mer kännbar än förut, och den drabbar då också alla brödkonsumenter, men, såsom 1908 års bevillningsutskott jämväl erkänt, »icke minst de kroppsarbetande klasserna». Fastmera är denna fördyring för dem tyngre att bära, då de hafva en mycket ringa inkomst att taga af. Och om jag nämner, att bland Bohusläns fiskarbefolkning en familj, som består af sex personer, under ett år konsumerar bröd bakadt af en sammanlagd kvantitet på, lågt räknadt, 1,200 kilogram, och att denna familjs genomsnittsinkomst under året är 800—900 kronor, så blir familjens indirekta beskattning under året 78 kronor endast genom mjöltullen eller mer än 9 procent. Detta kan väl icke anses vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande.

Jag kan icke i detta sammanhang underlåta att omnämna, att i det af kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 9 december 1909 afgifna utlåtande öfver tulltaxekommitténs betänkande och förslag till ny tulltaxa återfinnes ett af kommerskollegium dikteradt uttalande af följande innehåll: »Det torde för öfrigt vara obestriddigt, att spannmåls-tullar bidra till att fördyra de för flertalet af landets befolkning nödvändigaste lifsmedlen, hvarigenom ock ett afsevärdt men tillfogas den inhemska industrien. Ämbetsverken — — — kunna ej underlåta framhålla såsom ett högeligen behjärtansvärdt önskemål, att tullfrihet å spannmål tillförsäkras landets starkt brödkonsumerande befolkning, så snart omständigheterna medgifva det». Dessa ord synas mig likväl med verklig fördel kunna användas snarare till argument för mjöltullens afskaffande eller åtminstone för en sänkning af denna tull.

För en dylik åtgärd tala emellertid äfven andra skäl. Först och främst synes tullsatsen å mjöl vara oskäligt hög i jämförelse med tullsatsen å omalen spannmål. Disproportionen mellan dessa bägge tullsatser har ock vid flera tillfällen i Riksdagen framhållits. De, som hafva intresse af mjöltull, eller kvarnägarna, torde för öfrigt vara onödigt starkt skyddade genom den nuvarande tullsatsen, af hvilken de spannmålsproducerande bönderna icke hafva någon fördel. Jag tillåter

mig i denna del anföra, hvad år 1898 androgs, nämligen att en sänkning af tullen å mjöl till 6 kronor per 100 kilogram innebär ungefär tre gånger så högt skydd som det, kvarnindustriföreningen i Sverige i midten af 1880-talet ansåg såsom tillräckligt. Tullen å mjöl borde alltså kunna i afsevärd mån sänkas utan att kvarnindustrien saknade erforderligt skydd. Och jag hänvisar till hvad som vid 1908 års riksdag omnämnts, nämligen att under det år 1907 priset på rågsiktsbröd i Köpenhamn var 30.5 öre samt priset på rågbröd därstädes 16,4 öre per kilogram, voro i Göteborg motsvarande priser vid samma tid resp. 41,3 och 27,7 per kilogram, siffror, som för landsbygdens del snarare ställa sig högre än lägre.

Hvad beträffar frågans statsfinansiella betydelse, så tillåter jag mig påpeka, att de belopp, som tillföras statskassan genom tull å malen spannmål, icke äro så afsevärda i förhållande till dem, som inflyta vid förtullning af omalen spannmål. Enligt den officiella statistiken utgjorde tullmedlen under nedannämnda år följande belopp, nämligen

	För omalen spannmål	För malen spannmål
1904.....	14,098,291	1,052,372
1905.....	11,472,176	684,042
1906.....	10,571,827	603,959
1907.....	7,718,902	847,443.

En sänkning i tullen å mjöl med exempelvis en krona 50 öre för 100 kilogram skulle alltså icke förorsaka någon större minskning i tullmedlen men däremot i hög grad gagna den brödkonsumerande befolkningen.

På grund af det anförda får jag därför hemställa:

att Riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 69 med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor, att tullen å spannmål, malen, mjöl och gryn alla slag, fastställes till 5 kronor för 100 kilogram.

Under senare år har i vårt land fjäderfäafveln omfattats med allt starkare intresse och fått ett allt större antal utöfvare särskildt bland småfolket. Detta är helt naturligt, då ägg otvifvelaktigt fått stor användning såsom födoämne. Följden häraf har blifvit den, att från utlandet till Sverige importerats stora mängder af ägg, hvilka på grund af de billigare produktionskostnaderna i utlandet här kunna försäljas till vida lägre pris än de svenska äggen. Ehuru till kvaliteten dessa underlägsna ha de importerade äggen likväl på grund af deras lägre pris hos den stora allmänheten vunnit stor marknad. Äfven om statistiska siffror gifva vid handen, att importen af ägg befinner sig i ett sakta nedgående, är dock denna import tillräckligt hög för att man ej skulle uppmärksamma den. Enligt mig tillhandakomna uppgifter importerades under nedannämnda år följande mängder ägg, nämligen:

1905	69,203,342 stycken
1906	69,806,141 „
1907	68,032,370 „
1908	55,876,176 „
Exporten under nämnda år af svenska ägg utvisade följande siffror	
1905	32,027,476 stycken
1906	35,721,938 „
1907	36,112,479 „
1908	38,837,492 „

Visserligen åtnjuter fjäderfäafveln redan nu ett visst understöd från det allmännas sida, men att detta är otillräckligt visa ofvan anförda siffror.

Tanken på att medelst en tull å ägg minska den stora äggimporten har också vid flera tillfällen framkommit i Riksdagen. Senast vid 1902 och 1903 års riksdagar väcktes sålunda motioner om åsättande af en dylik tull. Ehuru förslagen vid bägge dessa riksdagar föllo, voro dock sympatierna för det af bevillningsutskottet bägge gångerna tillstyrkta förslaget om äggtull så stora, att frågan måste slutligen afgöras genom gemensam votering. Röstsiffrorna ställde sig vid ifrågavarande tillfällen på följande sätt:

1902: 183 röster mot 179
1903: 197 „ „ 178

Denna tull skulle hufvudsakligen ha till syfte att bereda de svenska äggproducenterna ett välkommet skydd i konkurrensen med utlandet. Om man betänker, att det stora flertalet af äggproducenterna hos oss utgöres af mindre småbrukare, backstugusittare och torpare, hvilka äro

hänvisade till att på sin lilla jordlapp ernå ett knappt lefvebröd, kan man icke undgå att inse det berättigade och behjärtansvärda i att gifva dem ett skydd, som de så väl skulle behöfva. Man framhåller ju i våra dagar med sådan kraft betydelsen af ett intensivt småbruk. Småbrukarrörelsen finner stöd hos så godt som alla, och när förslag om att främja rörelsen framkommer, brukar ett sådant vinna gehör. För småbrukaren spelar hönsskötseln en ingalunda oväsentlig roll, icke minst därför, att den kan bedrifvas af hans hustru och barn, under det han själf arbetar med jorden.

En annan påföljd af detta tullskydd blefve, att inom jämförelsevis snar framtid vi skulle kunna i allt större utsträckning genom egen produktion fylla vårt behof af ägg, något som bestyrkes af den erfarenhet, man gjort i Norge, sedan äggtull där införts.

Med stöd af det anförda, får jag hemställa,

att Riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 69 med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor, att ägg åsättas en tullsats af 15 öre för kilogram.

En näring i vårt land, hvilken på senare tid haft att kämpa med ganska stora svårigheter, är fiskerinäringen. Visserligen hafva metoderna förbättrats, och statsmakterna hafva åt denna näring, som föder en icke obetydlig del af landets befolkning, gifvit sitt välvilliga understöd. Men detta tyckes icke vara tillräckligt att döma af de tryckta förhållanden, som ännu råda bland denna näringsgrens utöfvare. Orsaken till deras belägenhet är den starka konkurrens, de hafva att utstå med utlandet. De flesta öfriga yrkesutöfvare, för hvilka svårigheter yppa sig i den ekonomiska kampen, ha dock genom tullar blifvit beredda ett skydd för sin verksamhet. Det vore väl då på sin plats att äfven låta vår idoga fiskarbefolkning komma i åtnjutande af samma skydd icke minst därför, att dessa fiskare för en för dem så viktig lifsförnödenhet som bröd, såsom ofvan anförts, måste vidkännas en högst betydande indirekt skatt.

För att belysa, hvilken mängd fisk, förutom sill, som hit importeras, kan jag nämna, att importen år 1907 af torkad och saltad fisk med undantag af sill uppgick till i rundt tal 5,000,000 kilogram med ett

värde af omkring 1,000,000 kronor. Det är att märka, att denna importerade fisk ofta är i kvalitet underlägsen den svenska.

Det inhemska storsjöfisket af motsvarande slag år 1908 medförde i Bohuslän en fångst på sammanlagdt 3,168,150 kilogram med ett värde af omkring 633,630 kronor. Härtill kommer ett betydande hemfiske eller småfiske, hvars fiskmängd och värde icke kan tillförlitligen beräknas.

Dessa siffror visa, att utlandet hos oss tager den största marknaden på detta område i anspråk. Tydligt är emellertid, att den svenska fiskerinäringen om den erhöle skydd, skulle kunna uppblomstra och i allt högre grad tillgodose landets behof af fisk, under det att denna näring nu i stället har att föra en mycket ojämn kamp med utlandet.

För syftets uppnående har jag tänkt, att en mindre tullsats skulle kunna åsättas saltad och torkad fisk med undantag af sill.

Jag får därför hemställa,

att Riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 69 med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor, att saltad fisk, ej särskildt nämnd, utom sill, må åsättas en tullsats af 5 öre för kilogram samt torkad fisk, alla slag, åsättas en tullsats af 8 öre för kilogram.

Stockholm den 15 mars 1910.

Carl L. Olausson.
